

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutioes Morales

In Quibus Vnivers[a]e Quaestiones ad Conscientiam recte aut prauè
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1602

30. Quomodo Peccatum originale traducatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14077

patris ceteretur voluntas filij: hoc item modo voluntas Adami fuit voluntas omnium posterorum: accepit enim Dei beneficium, & munere, non vi, & conditione naturæ, iustitiam & gratiam eo pacto, & institutione, ut si in officio manserit conferuaret eam, transmitteret, & deriuaret in posteros. Ex quo liquet, ut, sicut eam sibi, & posteris voluntariè susceperat, ut conferuaretam communicaret cum illis, ita voluntariè peccando, sibi & posteris amiserit. Neque verò quicquam refert omnino, intercesserit nec ne pactum explicitum. Quidam enim arbitrantur intercessisse. Alij verò dissentunt. Basilio 2. dist. 30. quæst. 1. ar. 3. & Marli. 2. dist. 19. ar. 2. ad finem. Cath. in opusc. de pecca. orig. cap. 7. & in gen. cap. 3. affirmant. Scot. lib. de nat. & grat. cap. 3. Pighi. in opusc. de peccat. orig. negant. Satis est si dicamus primum hominem ita esse procreatum à Deo, ut ipsa institutione iustitiam, & gratiam sibi & filijs nascituris susceperit, & talis institutio diuina non immeritò pactum vocatur, non quidem explicitum & expressum, sed implicitum & tacitum.

Obijcies, adhuc rem ipsam exemplo proposito non plenè explicari: quia ex eo solum colligitur, filios Adæ contraxisse poenam, peccatum non item: quemadmodum in exemplo B. Anselmi, & Theologorum, amissio munerum regalium in filijs illius propositi hominis, quem reum lætæ maiestatis mentis cogitatione fingimus, non esset culpa, sed poena. Respondeo, exemplum non adferri, ut priuationem iustitiæ originalis probemus esse peccatum: sed solum, ut ostendamus, esse voluntarium in posteris tacitè, & implicitè: quod enim priuatione iustitiæ originalis, si concedatur aliquo modo voluntaria, peccatum sit, aliud constat, quam exemplo. Patemur itaque amissionem regalium donorum esse tantum poenam, non culpam: id tamen ideo est, quia non est priuatio alicuius iustitiæ siue virtutis moralis, sed iactura tantum bonorum temporalium: at verò voluntaria priuatio iustitiæ originalis debita, eo ipso est peccatum, quia est declinatio à recto, & auersio à Deo, ab erratio à lege, & recta ratione, denique non alicuius boni temporalis, aut naturalis, sed diuinæ gratiæ iactura & amissio, quæ verè est mors animæ. Ex quo etiam efficitur, ut mors corporis, & ceteræ carnis miseriæ, quæ mala ex peccato contraximus, poenæ, & non culpæ rationem habeant, quia iacturæ sunt, & priuationes bonorum pertinentium ad corpus, & naturam ipsam, non ad mentem, & mores, non ad iustitiam & sanctitatem.

Ex his etiam intelligitur, meritò in quadam constitutione Pontificia edita à Pio V. & Gregorio XIII. condemnari duas propositiones Louanensibus cuiusdam Doctores: Primam affirmantem: ad rationem peccati non pertinet voluntarium: nec definitiuè questio est, sed causa & origines, an omne peccatum debeat esse voluntarium. Secunda erat illa: Peccatum originis habet rationem peccati sine relatione, & respectu ad voluntatem, à qua originem trahit. S I R O G E S, an dici rectè possit in Adamo peccasse posteris eius? Respondeo, verbum Peccandi in scripturis, & proinde in Patribus, & Theologis dupliciter accipi. Primo, ut significat idem, quod malum o-

pus facere: secundo, ut valet idem, quod, peccatum contrahere. Si priori modo sumatur: posterius non proprie in Adamo peccarunt, quia nondum nati non potuerunt opus malum facere: quòd si aliquando Adæ posteris legimus in illo, ut parente comedisse ex fructu interdicto, & sic legem Dei perfregisse, locutio est secundum causam, & originem accipienda: Comederunt enim in alio, nimirum in suo capite, & parente Adamo: nam effectus in sua quidem causa esse perhibetur, sed virtute & potestate. Si secundo modo accipiatur, posterius reuera in Adamo peccarunt, id est, in eo, & ex eo peccatum originis contraxerunt. Ita etiam legimus posteritatem Adæ in eo concidisse, quia ipse sibi, & posteris gratiæ, & iustitiæ iacturam attulit.

Cap. XXX.

Quomodo peccatum originis traducatur.

Primo Queritur, qua ratione peccatum originis transfundatur in posteros ex Adamo communi lege naturæ procreatos? Pelagianus olim Augustinum aliosque Catholicos hac de re disputando vexabat: rogabat enim Pelagius: teste Augustino libro secundo de Nuptijs, & concupiscentia cap. 27. & 28. per quas rimas hoc peccatum originis latenter intrasset? Respondit Augustinus: cum habeat ianuam apertissimam, rogat, per quas rimas sit ingressum? Paulus ait ad Romanos 5. Per unum hominem peccatum in hunc mundum intrauit. Certè Pelagianorum ratio, quæ quæstionem mouebat, erat: Anima à solo Deo creatur in corpore: Deus autem peccati auctor non est, ergò eam mundam, & ab omni peccato liberam in corpus infundit, nec potest ex corpore maculari, tum quia est spiritalis, spiritus autem tactu corporis nequaquam polluitur, tum quia peccatum in corpore sedem non habet. Nec potuit anima peccatum ex Adamo hominum progenitore contrahere, quia ex Adamo corpus tantum, non animam suscipimus. Potuit igitur morbus, & labes corporis ex Adamo contrahi, non animæ macula. Hoc erat totum Pelagiani dogmatis fundamentum. Augustinus in explicanda Animæ origine & proinde peccati originalis in posteros traditione sæpenumero angebatur: Quare tertio libro de libero arbitrio cap. 21. & 22. quatuor opiniones de Animæ origine enumerat, quibus minimè subscribit. Deinde, Orosium virum Hispanum ad B. Hieronymum misit, ut ab eo quid de hac quæstione sentiret, edisceret, ut constat ex epist. 28. ad Hieronymum. Præterea, li. 10. de Genesi ad litteram cap. 3. & sequentibus, & libro 7. per aliquot capita eandem tractat quæstionem; quatuor libros de Anima scripsit ad Renatum. Tandem libro primo Retrahit, cap. 1. adhuc se nescire fateretur, an nouæ Animæ quotidie fiant à Deo per creationem in corpore, an verò aliquo alio modo veniant in corpora. Sed quicquid de hac re Augustinus dubitauerit, dogma est Theologorum communi consensu receptum, quotidie nouas animas hominum à Deo creati in corporibus: & Hieron. in Apologia prima, & secunda contra Rufinum videtur asserere,

hanc esse Ecclesiast. sententiam. Idem ait, Damasc. lib. 2. *Fidei orth. capite 12.* Gennadius in libro de Ecclesiast. dogmatibus cap. 14. qui liber falsò Augustino tribuitur, Tertullianus malè audiuit, eo quòd docuerit animas hominum generatione traductas in corpora venire; quòd annotauit B. August. in libro contra hereses, num. 86. & 81. idem contra Luciferianos animaduertit Hieronym. quoque, Tertullianus & Luciferianos accusat eo nomine, vt videtur in epist. 47. Hoc igitur tanquam certum, & indubitatum haberi oportet nouas animas hominum quotidie à Deo creari, & infundi corporibus.

Quo concessio vrget Pelagianorum argumentum, Quomodo peccatum originis in Adami posteris transmittatur, & vnde anima in corpore polluat. In qua re Augustinus variè videtur esse locutus. Aliquando docet peccatum traduci per concupiscentiam, & libidinem, & videtur insinuare libidinem esse peccatum. Alias verò ait, Adamum suo peccato omnes posteris corrupisse. Interdum, inquit, malum concupiscentiæ, esse affectionem quandam malæ qualitatis, instar languoris. Ex quibus constat secundum Augustinum, concupiscentiam in nobis esse veluti morbidam quandam qualitatem, per quam peccatum transit in animam. Magister in secundo dist. 31. ait cum Augustino libro 4. contra Iulianum cap. 4. & 9. animam ex carne inquinari, & infici, sicut liquor infusus in vasculum immundum ex eo maculatur, atque corrumpitur, Idem quoque tradunt Alex. p. 2. quest. 105. m. 4. & Henri. quodl. 1. quest. 21. Alber. 2. dist. 30. ar. 1. pro quarta via ad. 1. ex quibus opinio de morbida qualitate fuit in scholas inuenta.

Ceterum his omnibus prætermisiss, res sic se habet, vt rectè explicuit Dur. 2. dist. 31. quest. 1. num. 8. & 9. Homo generat hominem, non quòd ipse faciat animam, sed quòd creatam à Deo coniungat cum corpore naturaliter ad eam suscipiendam aptè & conuenienter affecto, & præparato. Quemadmodum si quis candore ab alio facto parietem afficeret, verè, & propriè parietem album redderet, non quòd faciat ille candorem, aut parietem, sed quòd in parietem candorem inducat. Vnde efficitur, vt quicquid naturaliter esset instrumentum ad generandum hominem, hoc est, naturam humanam traducendam, vel ad animam creatam à Deo cum corpore copulandam, esset quoque instrumentum beneficium, & munere Dei, ad transmittendam iustitiam originalem diuinitus Adæ collatam, si eam ille conseruaret acceptam sibi, & posteris: quia sicut qui traducit naturam, traducit quoque omnes naturæ dotes, vires, & facultates, & conditiones; sic etiam qui tanquam instrumentum naturam transmitteret, tanquam instrumentum etiam iustitiam originalem transfunderet. Nisi quòd naturalia accidentia traducuntur vi, & conditione naturæ: iustitia verò originalis transmittenda erat non ex vi naturæ, sed beneficio conditoris. Sic etiam eo ipso, quòd Adami iustitiam originalem amisit, eam sibi, & posteris perdidit, & proinde traduxit in omnes posteris naturam humanam iustitia originali nudatam, quàm suscipere debuerant: quod est

dicere, Adam homo genuit homines, qui si iustus permanisset, iustos quoque procreasset: peccator effectus generauit peccatores, non quòd animam Adamus generando traducat, vel imperiat; immò etiam si corpus nec transmitteret, nec nobiscum communicaret, verè, & propriè priuationem iustitiæ originalis in posteris deduceret ex eo solùm, quòd naturam humanam traduceret, & hominem generaret, animam cum corpore coniungendo; quia sicut iustitiam originalem acceperat Adam sibi & posteris, sic peccato suo sibi, & posteris illà deperdidit, & proinde generando hominem, non potuit eum, nisi peccatorem gignere, & copulando animam cum corpore, non potuit, nisi animam iustitia originali priuatam corpori copulare.

Cum ergò queritur, quid sit illud, quo peccatum originis traducitur? Respondeo, esse id, quo natura humana ex Adamo deriuatur in posteros, quòd nihil aliud esse nisi semen ex Adamo communi generationis lege susceptum.

Ex his omnibus intelligitur manifestè, cur Christus Dominus peccatum originis contrahere nequiverit: nimirum quia in vtero Virginis conceptus est Spiritus sancti generis. Suscepit enim naturam humanam, sed non communi generationis, & naturæ lege ex Adamo propagatam. Obijcies, Christum Dominum fuisse filium Danidis, & Abrahæ, & proinde filium Adami. Respondeo, fuisse quidem filium illorum, quoniam Filius Dei naturam humanam sibi mirabiliter coniunxit susceptam ex Beatissima Virgine, quæ genus, & originem ex Adamo traxerat, & proinde carnem Christus Dominus ex Adamo deductam suscepit: sed non communi feminis propagatione transfusam. Insistes: Quid igitur Augustinus toties per concupiscentiam, & libidinem inculcat in posteros peccatum originis ex Adamo traduci? Respondeo, nequaquam fuisse mentem, & sententiam Augustini, semper inter coniuges libidinem esse peccatum, licet id nonnulli existimant insinuasit Augustinum: sed sensum eius esse: si Adam in iustitia originali persistisset, ex eo homines propagatum iri ablo, vlla carnis libidine, que esset peccatum, aut poena peccati, aut ad malum inuitans, sed que esset iuxdam naturæ conditio. Nunc verò in natura peccato corrupta, libido carnis licet non sit peccatum in coniugibus, non tamen est sola naturæ conditio, sed est etiam poena peccati. Augustinus itaque concupiscentiam ideo frequenter appellat malum, & peccatum, quia contra Pelagianos disputabat, aientes eam solam esse conditionem naturæ, non peccatum: nec effectum, nec poenam peccati: Augustinus autem docet semper esse peccatum: quia vel est malum in se, vt cum ei assensum nostra sponte præstamus, vel peccati poena ex culpa primi parentis contracta. Quare si homo solam naturam accepisset humanam, in eo esset concupiscentia, & libido carnis, poena mentis & sensus, corporis & animæ: verumtamen vt naturæ conditio, non peccati poena, & effectus, vt nunc est.

Secundò Queritur, An cætera peccata primi parentis, quæ fecisset, transmitterentur in posteros? S. Tho. 1. 2. q. 81. ar. 3. & cæteri Theologi com-

muni consensu tradiderunt, ea transmissum non iri: quod idem aperte Anselmus tradiderat. Sed in huius reddenda ratione, quaestio est, cur primum potius peccatum transmissum est, cetera non item. Idem Theologi respondent primum peccatum fuisse naturae, cetera vero personae, non naturae. At viget adhuc quaestio, cur potius primum fuerit peccatum naturae, quam cetera? nam si idem fuit naturae, quia omnes in Adamo peccante continebamur, pariter etiam eramus in eo, si iterum peccaret. Verius ergo fuerit dicere, rationem huius rei ex ipsa primi hominis institutione sumi oportere. Est enim procreatus à Deo cum iustitia originali, quam beneficio, & munere diuino acceperat sibi, ac posteris: & proinde quodcumque primum peccatum lethale eam iustitiam ab eo, ac tota posteritate depelleret. Postea vero Adamus Dei gratiam, charitatem, & amicitiam per poenitentiam recuperavit sibi, non posteris: quocirca si gratiam recuperatam secundo peccato amisisset, sibi duntaxat, non posteris amisisset. Immo, si secundo peccaret antequam in diuinam gratiam rediret, peccatum eiusmodi illi soli noceret, non posteris, quia secundum peccatum esset quidem contra legem, & gratiam Dei, non tamen contra gratiam, aut iustitiam, quam sibi, ac posteris accepisset. Hinc perspicitur, quem sensum habeat id, quod Theologi docuerunt primum Adae peccatum fuisse naturae: non enim significare volunt naturam humanam peccasse, nec enim natura peccare, aut mereri potest, sed homo. Nec item sensus est, posteris nondum conceptos, & natos voluntate propria deliquisse, aut contraxisse peccatum. Sed ideo fuit naturae, quia eo peccato iustitiam originalem non solum Adamus, sed posterique quoque amiserunt, quia eam acceperat Adam sibi, & posteris: quo etiam modo iustitia originalis erat naturae donum, non quod esset naturae conditio, tanquam accidens naturam hominis consequens: sed quod beneficio, & dono Dei foret in posteros, cum ipsa natura pariter transmittenda. Deinde etiam constat, primum Adae peccatum non esse traductum in posteros ex eo solum, quod fuit eius fructus interdicti, sed quia fuit primum: nam qualecumque aliud lethale crimen perpetrasset Adamus, in suos quoque posteros deriuasset: quia per qualecumque lethale culpam, ille iustitiam originalem sibi, & posteris amisisset. Obijciens ex scriptura, dictum illi fuisse: *in quoque die comederis ex eo, morte morieris*; ergo Deus mortem eis comminatus, si comedisset fructum arboris interdictum. Respondeo, illis verbis declarasse Deum vim & naturam iustitiae, & gratiae, quam in Adamum contulerat: & quia praepro dato, vesci primos parentes ex arboris fructu veterat, ideo lethalis criminis admissi poenam, in ea praepro violatione expressit. Iustitia tamen, & gratia dimittitur accepta, quocumque lethali crimine perderetur, quia cum eo in viuens pugnat: amissa autem gratia, non solum Adae, sed toti posteritati amitteretur, & hoc ipso mors corporis in totum genus humanum esset pariter peruersura.

Tertio Queritur, Cur proximorum parentum peccata non fuerint in posteros traducta quem admodum crimen primi parentis? Respondeo,

ex his quae proximè dixi rationem constare: continebamur quidem nos in proximis etiam post Adamum parentibus: Sed illi gratiae donum sibi tantum, non nobis acceperant, & proinde sibi, non nobis amiserunt. Et haec est Theologorum sententia, dicentium proximorum parentum peccata fuisse personarum, non naturae: Adae vero peccatum fuisse non solum personae, sed etiam naturae, ut ait S. Thomas 1.2. *quest. 81. ar. 2.*

Quarto Queritur, An omne peccatum non solum suum auctorem inficiat, sed etiam posteros? Respondeo, in Pontificia constitutione, quam supra memoravi Pij V. & Gregorij XII. condemnari propositionem, qua Doctor quidam Louanienfis assererat, crimen eius esse conditionis, ut suum auctorem, & omnes posteros eodem modo inficere possit, quo infecit primum Adae peccatum: quae sententia merito est condemnata, quia generatim proponitur quo modo catholicum sensum nequit admittere: eam enim oporteret distinguere. Nam si quisquam eo pacto & lege accepisset à Deo gratiam, ut sibi & suis posteris eam, in officio virtutis sese continendo, conseruaret: & postea scelus admitteret, eam sibi, & posteris perderet, & peccatum deriuaret in posteros; non tamen inde fit in viuens, ut crimen omne eius sit naturae, ut suum auctorem, & posteros pariter contaminet: quodcumque enim gratiam diuinam quis accipit sibi, & non posteris, tunc suo crimine sibi nocet, non posteris: & proinde scelus in ipso manens nequaquam redundat in posteros. Sed oppones, Peccator cum sit gratia Dei orbatus, non potest nisi peccatores sui similes filios generare. Respondeo, si peccator gratiam sibi tantum accipiat, gignet quidem filios gratia vacuos: verum quod illi gratia creant, nullum est ipsorum peccatum, quia non priuantur gratia vlla, quae in ipsis inesse deberet, & proinde absentia gratiae in ipsis proprie esset negatio, non autem priuatio.

Quinto Queritur, An si quis diuinitus ex humana carne ab Adamo decerpta procreetur, contraheret peccatum originis? Henr. *quod 1. q. 21.* fuit opinio, si quis talis formaretur homo ex quavis particula Adami, vel hominis ab eo naturaliter propagati, peccato originis eum fore maculandum. Id ille probat argumento ducto à simili: Si quis, inquit, formaretur ex parte hominis lepra infecti, lepra pariter, & ipse contraheret: ergo homo ex homine per peccatum originis corrupto formatus, necesse est ut sit ipse quoque corruptus, & infectus. Ex quo concludebat ille, posse quidem virtute diuina hominem fieri ex Adami particula liberum prorsus, & purum ab originali labe peccati: ita tamen ut Dei potestate, ea particula prius ab omni macula, & contagione peccati mundaretur: quae admodum ne ex homine lepra infecto, lepra vitium trahatur, necesse est, ut prius fiat mundus à lepra. Verum haec tota Henrici opinio de peccato originis, in illa sua morbida qualitate in Scholas inuecta innitebatur.

Verius igitur cum S. Tho. 1.2. *quest. 81. ar. 4.* Ricar. 2. *diffinit. 31. ar. 2. quest. 2. ad 1.* Dur. 2. *diffinit. 31. quest. 2.* Marfil. 2. *quest. 19. dist. 3. paulo ante finem.* Gab. 2. d. 30. q. 1. ar. 2. *concl. 1.* dicendum existimo huiusmodi hominem, quae cogitatione finimus nullo originis

peccato infectum iri: quia longè diversa ratio est de homine, qui è corpore lepra infecto effingeretur: in eo enim lepra esset infirmitas, & qualitas corporis, quæ in particula ex eo tracta, & excerpta ad formandum hominem permaneret, sed peccatum originis non est morbida corporis qualitas, sed est anima vitium, quod communi seminis propagatione transmittitur. Ex quo illud etiam perspicitur, si Eva ex Adæ latere formaretur post peccatum, eant peccatum originis minime contracturam, quia non esset ex Adamo seminis propagatione progenita.

Sexto Quæritur, quo pacto is, qui sacro Baptismate à peccato originis mundatur, traducatur in filios peccatum originis, quod ipse non habet? Respondeo, fuisse Pelagianorum argumentum, vt ex Augustino colligitur lib. 3. de peccatorum meritis, & remissionibus, cap. 3. Peccatum originis (illi aiebant) nemo potest in alium deducere, quod ipse non habet, sed renatus in Christo non habet illud, ergo in posteros minime transmittit. Augustinus autem eo loco responderet. Sicuti inquit, circumcisus generat non circumcisum, & triticum purgatum à palea, gignit triticum cum palea: sic mirum non est, quod à baptismo renatus in Christo, generat hominem peccato originis infectum. Et libro primo de Nuptijs & concupiscentia cap. 17. ait: Sicut ex semine oleastris, non nascitur nisi oleaster; ex semine tamen oliuæ gignitur aliquando oliua, aliquando oleaster: sic ex Adamo peccatore non nisi peccator: sed ex parente iusto peccator quoque, non iustus generatur. Urgebat Pelagius: cur sicut ex oliua non semper oleaster, sed oliua aliquando nascitur, ex iusto nunquam iustus, sed semper peccator? lib. 6. contra Iulianum cap. 3. ait: August. vt huic argumento respondeat: Ex homine cario nascitur, homo oculatus, ergo dat homo, quod non habet: & proinde nihil est mirum si iustus peccatorem gignat. S. Tho. 1. 2. quæst. 81. art. 3. ad 2. aliter huic argumento responderet: ait enim per Baptismum & poenitentiam peccatum originis condonari, & remitti, ita vt culpa, & reatus tollatur; sed manere concupiscentiam carnis: & quia per hanc homines procreantur, ideo peccatores nascuntur. At enim uerò sua adhuc argumento vis inest, cur ex iusto homine, in quo peccati culpa sublata carnis permanet concupiscentia, non generatur filius mundus quidem à peccato, quamuis carnis concupiscentia pressus? Simplicius itaque, & facilius responderi potest hoc ipso, quod Adamus iustitiam, & gratiam sibi accepit, & posteris, factum esse vt sibi, & posteris in uniuersum amiserit. Deinde uerò, cuncti Dei beneficio, & gratia à peccato originis expiatus accepit gratiam, & sui peccati remissionem ac veniam sibi soli & non filijs accepit, & ideo in eos sui peccati remissionem minime transmisit. Hinc efficitur, vt qui ex Adamo originem trahunt, eo ipso sine iustitia, & gratia nascantur, naturam habentes à proximis, qui eos genuerunt parentibus alioqui iustis, sine ulla peccati remissione, quia peccati veniam ipsi parentes sibi, & non posteris acceperunt.

Septimo Quæritur, An si aliquis ex posteris Adæ peccaret, ipso Adamo non peccante, gigneret filios peccatores? Dux sunt opiniones: vna est asserentium, si ita esset; eos nascituros eum peccato originis: ita docuerunt. S. Tho. de mal.

quæst. 5. ar. 4. ad 8. Scot. 2. distin. 32. quæst. 1. ad argumenta vlt. quæstionis. Contra. 1. 2. quæst. 81. ar. 2. quia, inquit, si Adamus in iustitia permaneret, eam deriuaret in posteros; & quia amisit traduxit peccatum: Ergo si eo non peccante Cainus delinqueret, in filios à se procreatos peccatum effunderet, quia Cainus: sicut Adamus iustitiam sibi, & posteris accepisset: ergo sicut retentam in filios transmisisset, sic etiam deperditam. Altera opinio docet filios Caini, absque vlllo peccato originis procreandos. Sic opinantur Dur. 2. distin. 33. quæst. 1. num. 9. Med. 1. 2. quæst. 81. ar. 5. quia solus Adamus iustitiam, & gratiam, accepit sibi posterisque suis: & proinde si Cainus illam perdidisset, sibi tantum, & non soboli nocuisset. Nihil in hac re certi ex scripturis, aut Patribus colligi potest: nisi quod prior opinio maiori est Theologorum auctoritate firmata: posteriolem tamen magis probat quoniam si iustus ex Adamo filius nasceretur, quamuis iustitiam retinisset, peccante postea patre, eam in prolem à se genitam minime deduxisset, vt sequenti proximè quæstione dicitur: ergo nec peccatum proximè genitoris redudisset in filios, si Adamus iustitiam conferuisset acceptam. vnde parentes peccatores tunc iustus filios procreassent, sicut nunc ex iustis parentibus peccatores filij nascuntur.

Octauo Quæritur, An si Adam iustus post aliquot filios genitos peccauisset, suo peccato illis ante progenitis nocuisset: ita vt si Adamus iustitiam originalem perdidisset, ipsi quoque pariter perdituri essent. Ambrosius Catharinus in opusculo de peccato originali capite 8. distinguit, eos dicens iustitiam quidem originalem amissuros, sed non gratiam adoptionis. Iustitia enim originalis, & gratia erant duo habitus, re penitus à se inuicem distincti: & Adamus acceperat iustitiam transmittendam in posteros, Gratiam uerò adoptionis solum sibi non posteris acceperat.

Longè tamen uerius est, quod Durandus affirmat. 2. dist. 33. quæst. 1. num. 7. eos nec iustitiam, nec gratiam amissuros: quod etiam videtur posse colligi ex Augustino super Psalmum 84. in illum versiculum: Averte iram tuam à nobis; Vbi sic habet: ea peccata paruulorum non pertinent ad filios, que faciunt parentes nati: filij nam filij iam nati ad se peccant, & parentes quoque ad se ipsos: & quicquid accidit ipsi Adæ, secutum est etiam nos, quia eramus in Adamo, quando peccauit. Hæc ille, & Gratianus 24. quæst. 3. §. Quod autem ad finem ait: Peccato Adæ ideo auertere tenentur dicuntur, quia nondum aliquis ex illo materialiter fuerat profeminatus. Ex quibus uerbis videtur colligi, si quis esset ante lapsum Adæ progenitus, eum iustitiam originalem nequaquam amissurum. Ratio quoque id videtur persequere. Adultus enim, qui iustus, & amicus est Dei, iustitiam & amicitiam diuinam non amittit inuitus. Deinde, qui Deo carus est, voluntatem habet seruandam, & implendi omnia diuinæ legis præcepta, ergo absurdum est dicere eum tali affectu, & voluntate præditum, à Dei gratia, iustitia, & amicitia decidere. Objicies; quid si illi adulti non essent, sed paruuli nondum rationis compotes effecti?

Respondeo,

Respondeo, eos quoque iustitiam minimè amissuros: quoniam ex scripturis, & Patribus solum didicimus peccatum originis communi seminis propagatione in posteros transfundi, eò quòd nati & concepti, iustitiæ originalis privationem vna cum natura suscipiunt: ergò filij ante lapsum geniti, iustitiam originalem nequaquam amitterent.

At contrà hæc nobis objicies: Primò, Adam accepit iustitiam sibi ac toti generi humano, ergò quocunque tempore per peccatum illam amississet, sibi quoque ac toti generi amississet; sed filij ante lapsum geniti ad genus Adæ pertinebant, ergò. Respondeo, Adamum accepisse iustitiam transfundendam quidem dono Dei in omnem sobolem, sed ex eo communi seminis propagatione venturam; & proinde non in filios ante iam natos.

Secundò oppones: Si filij iam nati ante peccatum iustitiam retinissent post Adæ peccatum, eam quoque in suos posteros traduxissent, quia eam beneficio quidem Dei, sed per Adamum acceperant, & proinde sibi & posteris. Respondeo, eam iustitiam post Adæ peccatum non fuerant transmissuri, quia eorum posteri, licet ab eis proximè generarentur, nihilominus tamen essent veri posteri Adæ, & ab eo profeminati: quare licet ex proximis progenitoribus peccatum originis minimè contraxissent: per generationem tamen ab Adamo peccatore iam factò naturaliter propagati suscepissent. Ad id verò quòd secundo loco objiciebatur, progenitores eorum proximos iustitiam accepisse sibi, ac posteris. Respondeo, post Adæ peccatum eos retenturos fore, quam acceperant iustitiam sibi, & non soboli: Vnde quando iustitiam accepissent transmittendam in posteros, id quidem esset Adamo eam retinente qui eam traduceret per eos: ipse verò Adamo per peccatum amittente, in filij iam geniti iustitia desineret esse commune totius generis donum, & esset in illis personæ privilegium, & beneficium.

Tertiò objicies: Si Rex concessisset militi certum donum, ac munus ea conditione, ut si in officio mansisset, illud sibi, & posteris habuisset; si minus, sibi, & suæ posteritati perdidisset: tunc huiusmodi milite ab rege deficiente, beneficium, & donum acceptum non solum posteri generandi amississent, sed etiam filij ante progeniti. Respondeo, exemplum ex humanis ductum non semper locum habere in divinis: quia amissio regalis muneris in militem collati tantummodo potest poenæ rationem habere; ac proinde filij quicunque ob paternum crimen possunt eo privari: ac verò privatio iustitiæ originalis non est poena, sed culpa. Deus autem neminem odio habet, ut à se alienum, & aversum, & sibi inimicum propter alienum peccatum tantummodo extrinsecum.

Quartò oppones: Iustitia originalis, & gratia erant duo habitus re distincti: ergò licet gratia semel accepta, non nisi propria voluntate amittatur, iustitia tamen originalis potest amitti per alienam voluntatem. Respondeo, fuisse quidem multorum Theologorum sententiam, iustitiam originalem, & gratiam esse habitus inter se re

ipsa diversos. Nos tamen probabiliorē existimamus eam, quæ tradit esse re unū, & eundem habitum ratione distinctū; & proinde quodcumque lethale crimen sicut gratiā, ita iustitiam originalem tollere, atque delere. Ex quibus intelligi potest, quid sit dicendum in ea questione, An solo Adamo peccante, Eua nullum peccatum admittens esset iustitiam originalem amissura per peccatum ipsius Adæ? Ambrosius Catharinus affirmat, eam amissuram fuisse iustitiam originalem, sed non gratiam, quia data est Adæ iustitia eo pacto, ut ceteri omnes ex illo, & per illum eam acceptam haberent; sed dicendum existimo, Eua neque gratiam, neque iustitiam originalem amissuram; quòd idem dixi de filijs ex Adamo ante peccatum progenitis.

Nonò Queritur, An si Eua peccaret, & non Adamus peccatum originis posteros quoque foret consecuturum. Respondeo minimè, ex Anselmo libro de peccato originis cap. 6. ex quo hausisse videntur. S. Tho. 1.2. quest. 51. ar. 5. Alexan. p. 1. quest. 105. mor. 3. ar. 2. Dur. 2. dist. 31. quest. 2. & alij, quia Adamus, non Eua iustitiam sibi, ac posteris acceperat. Eua enim eam habuit, ut sibi propriam, & peculiarem, non communem.

Decimò Queritur, An si solus peccaret Adam peccatum eius ad posteros quoque pertineret? Respondeo, Maximè, quia ipse Adamus, ut sors, & origo iustitiam acceperat sibi, & posteris, & proinde sibi, & posteris retinisset, vel amississet, etiam si solus ipse, non Eua peccasset.

Alex p. 2.
7. 105. m. 3.
ar. 1. ad finem.

Cap. XXXI.

Qua in parte Animæ inhereat peccatum originis.

Queritur, Vbinam inest, ut in re subiecta peccatum originis? Tres sunt opiniones: prima asserentium inhereat in ipsa animæ substantia. Sic opinantur Alber. 2. dist. 30. ar. 4. ad 5. S. Tho. 1.2. quest. 83. ar. 2. Aegid. 2. dist. 31. q. 2. ar. 1. Argen. 2. dist. 31. quest. 1. ar. 4. Ratio eorum est: quia putant iustitiam originalem in ipsa substantia animæ sedem habuisse, & peccatum originis est privatio iustitiæ: sed forma, & eius privatio in eadem facultate insident. Secunda opinio docet peccatum originis inesse in Appetitu sensus. Ita Durandus sentit 2. dist. 20. quest. 5. m. 4. quia iustitiam originalem ponit in appetitu sensus, cuius effectus primus erat subijcere appetitum sensus rationi, & Deo. Tertia opinio, peccatum originis in voluntate constituit. Est Scot. 2. dist. 32. quest. 1. vers. quo ad primum. Nonau. 2. dist. 31. ar. 1. quest. 2. quam putat probabiliorē Ricardus 2. dist. 31. ar. 1. quest. 1. cui etiam quidam nunc iuniores accedunt; tu si malueris, eam sequere: id probare conatur Scotus, quoniam peccatum, inquit, originis est privatio iustitiæ originalis: sed iustitia re erat idem habitus, qui gratia; gratia autem non est habitus re à charitate distinctus: sed charitas in voluntate reponitur, ergò & gratia, & iustitia originalis, & proinde eius quoque privatio, quòd est peccatum originis. Oppones, Peccatum originis est peccatum naturæ: quia iustitia originalis erat naturæ donum: ergò utrumque pariter est in substantia animæ